

FUNCȚII

PRODUSUL CARTEZIAN

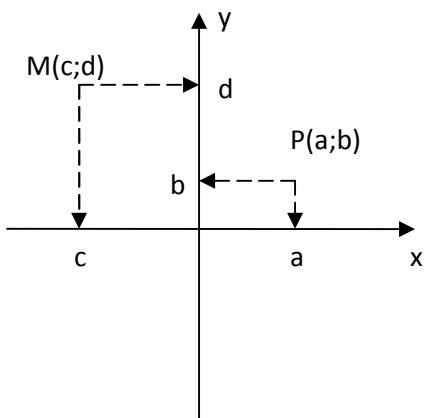
$A \times B = \{ (x, y) \mid x \in A \text{ si } y \in B \}$ este multimea perechilor ordonate de elemente din multimile date.

Exemplu: $A = \{2, 3\}$ $B = \{4, 5\}$ $A \times B = \{ (2, 4), (2, 5), (3, 4), (3, 5) \}$

Produsul cartezian nu este comutativ: $A \times B \neq B \times A$

Reprezentarea geometrică a multimii $R \times R = \{(x, y) \mid x \in R \text{ si } y \in R\}$ necesită un plan.

Axa OX se numește axa **abciselor**, iar axa OY se numește axa **ordonatelor**.

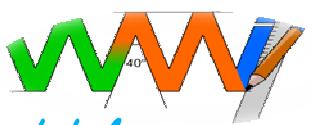
Punctul O se numește **originea** axelor de coordinate.

Interioarele unghiurilor drepte formate se numesc **cadrane**.

Sistemul de axe se numește **sistem ortogonal** de axe.

Punctele c, d, a, b , numește **coordonate** punctelor M și P .

Punctele a și c se numește **abcisele** punctelor M și P , iar punctele d și b se numește **ordonatele** punctelor M și P .

cu noi totul pare mai usor

NOTIUNEA DE FUNCTIE

Sa dau tabelele

x	2	3	4	5	6
y	4	6	8	10	12

Legatura dintre x si y este: $y=2x$

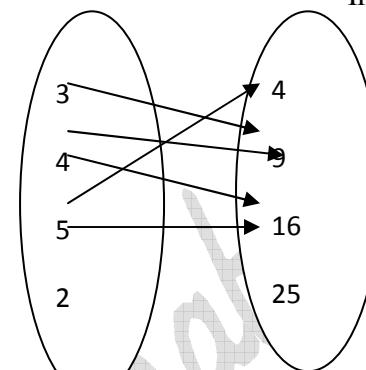
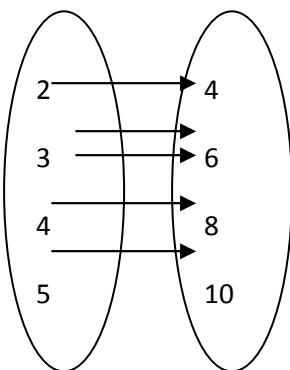
x	3	4	5	2	7
y	9	16	25	4	49

Relatia dintre x si y in acest caz este: $y=x^2$

Daca desenam niste diagrame pentru cele doua tabele ,avem

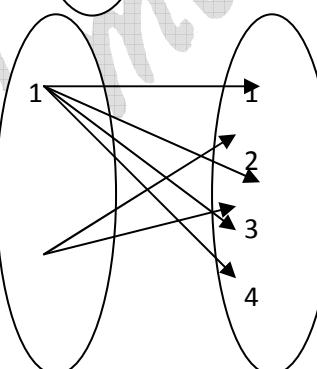
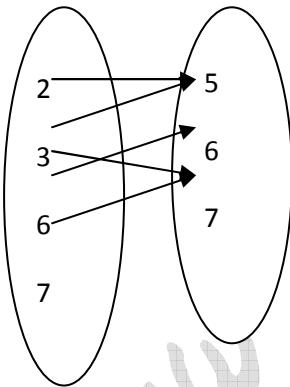
1

2

In primele trei diagrame fiecarui element din prima multime ii corespunde un element din a doua multime si numai unul singur.

In diagrama 4 nu este asa, deci putem spune ca nu sunt intr-o dependenta functionala.

Putem spune ca relatiile din primele trei diagrame sunt functii, deoarece sunt intr-o dependenta functionala.Ultima diagrama nu reprezinta o functie.(la o singura valoare din stanga corespund mai multe valori in dreapta)

Definitie. Daca se dau doua multimi A si B si o lege de corespondenta (de asociere) notata cu f, care face ca **fiecarui** element x din A sa-i corespunda un **singur** element y din B, spunem ca am definit o functie pe A cu valori in B si notam: $f : A \rightarrow B$

Multimea A se numeste **domeniul de definitie** al functiei ,iar multimea B se numeste multimea in care functia ia valori sau **codomeniu**.

Elementele multimii A se numesc **variabile independente** ale functiei ,iar corespondentele lor din multimea B se numesc valori sau **imagini**.

Putem scrie ca $y=f(x)$

Multimea valorilor(imaginiilor) se noteaza $f(A)$ sau **Imf** si este $f(A)=\{y \in B \mid y=f(x), x \in A\}$

cu noi totul pare mai usor

MODURI DE A DEFINI O FUNCTIE

Legile de corespondenta au fost prezentate prin tabele, diagrame, formule.

GRAFICUL UNEI FUNCTII

Fie o functie $f : A \rightarrow B$. Prin graficul functiei vom intelege submultimea produsului $A \times B$ data astfel G

$$G_f = \{(x, y) / x \in A \text{ si } y = f(x)\}$$

Deci $(a, b) \in G_f \leftrightarrow f(a) = b$ si $G_f \subseteq A \times B$

Graficul unei functii are tot atatea elemente cate are si domeniul A .

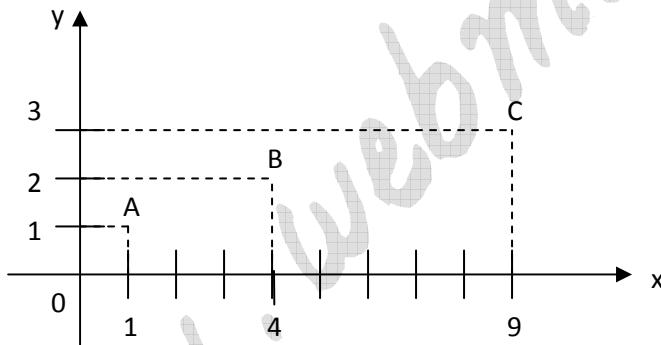
Exercitiu .Sa se afle daca perechile $(2;1)$, $(3;5)$, $(-1;10)$ apartin graficelor functiilor $f, g : R \rightarrow R$, $f(x) = 2x^2 - 5x + 3$ si $g(x) = 4x - 7$

Exemplu; $f(2) = 2 \cdot 4 - 5 \cdot 2 + 3 = 1$ deci $(2;1) \in G_f$ etc.

REPREZENTAREA GEOMETRICA A GRAFICULUI UNEI FUNCTII NUMERICE

Numim functie numérica o functie $f : A \rightarrow B$ unde $A \subseteq R$ si $B \subseteq R$. Pentru o functie numérica avem $G_f \subset R \times R$, deci putem reprezenta geometric G_f intr-un plan in care s-a stabilit un sistem ortogonal de axe de coordonate.

Exercitiu. Se da $f : \{0;1;4;9\} \rightarrow R$ $f(x) = \sqrt{x}$ $G_f = \{(0;0), (1;1), (4;2), (9;3)\}$

FUNCTII DE TIPUL $f : A \rightarrow R$, $f(x) = ax + b$, $a, b \in R$, $A \subseteq R$

1. $f : R \rightarrow R$, pt. $a = 0$ $f(x) = b$

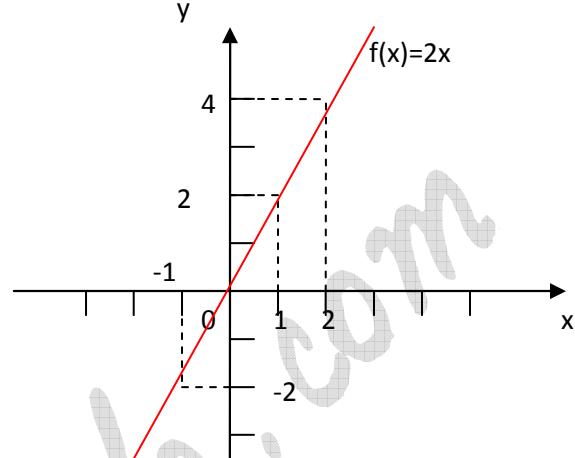
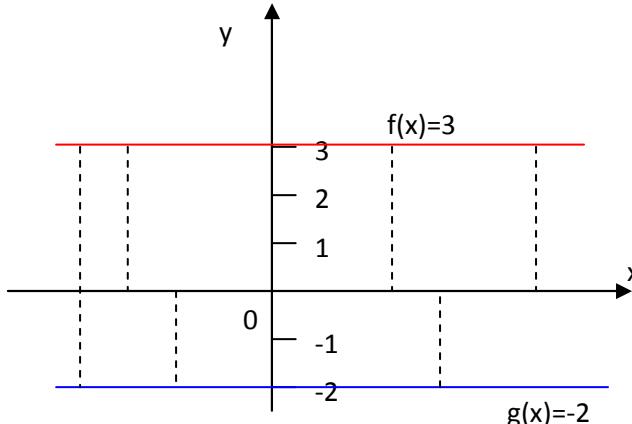
Aceasta este functia constanta, toate valorile ei fiind egale cu b . Reprezentarea grafica este o dreapta paralela cu axa Ox

Exercitiu . Sa se reprezinte $f, g : R \rightarrow R$ cu $f(x) = 3$ si $g(x) = -2$.

cu noi totul pare mai usor

Daca $b=0$ obtinem $f(x)=0$, graficul functiei este chiar axa absciselor.

2. $f:R \rightarrow R$ $f(x)=ax$ $b=0$, $a \in R$

Al doilea grafic este pentru functia $f:R \rightarrow R$ $f(x)=2x$. Se observa ca dreapta ce reprezinta graficul functiei trece prin originea axelor.

3. $f:R \rightarrow R$ $f(x)=ax+b$ $a,b \in R$

Graficul functiei va fi tot o dreapta, iar pentru a trasa este nevoie sa-i determinam doua puncte.

Exercitiu. Sa se reprezinte grafic $f:R \rightarrow R$ $f(x)=2x+1$

Acste functii se numesc functii de gradul 1.

4. $f:I \rightarrow R$ $f(x)=ax+b$ $a,b \in R$, iar domeniul de definitie al functiei este un interval.

Graficul functiei va fi un segment sau o semidreapta.

Exercitii

- . Sa se reprezinte grafic functia 1. $f:[0; 3] \rightarrow R$ $f(x)=2x+1$
- 2. $f:(-\infty, 3] \rightarrow R$ $f(x)=2x+1$
- 3. $f:[3, +\infty) \rightarrow R$ $f(x)=2x+1$

Determinarea unei functii $f:R \rightarrow R$ $f(x)=ax+b$ $a, b \in R$

1. Sa se determine functia f care trece prin punctele $A(3; -5)$, $B(-2; 5)$

$$f(3) = -5 \text{ si } f(-2) = 5 \quad f(3) = a \cdot 3 + b$$

$$f(-2) = a \cdot (-2) + b$$

Rezulta ca $3a + b = -5$

$$-2a + b = 5 \quad \text{Rezulta } a = -2 \text{ si } b = 1,$$

deci functia este $f(x) = -2x + 1$

2. Sa se determine functia f stiind ca $f(x) = 4x + b$ si ca trece prin punctul $A(2; -3)$

$$f(2) = -3 \rightarrow 4 \cdot 2 + b = -3 \rightarrow b = -11 \rightarrow f(x) = 4x - 11$$